

DAVID LAGERCRANTZ

OBSCURITAS
ÚTEK Z TMY

IKAR

OD SPOLUAUTORA KULTOVEJ KRIMISÉRIE

millennium

DAVID LAGERCRANTZ

OBSCURITAS ÚTEK Z TMY

Preložil Jozef Zelizňák

IKAR

David Lagercrantz
OBSCURITAS

Obscuritas © David Lagercrantz, first published
by Norstedts, Sweden, in 2021 Published by agreement
with Norstedts Agency / Brave New World Agency
Translation © 2022 by Jozef Zelizňák
Cover: Jonas Haage, nkel.se
Photo: Anders Thessing
Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8219-3

JEDEN

POLICAJNÝ RIADITEĽ JE IDIOT.

Všetko je od veci.

Komisár Fransson na ňu vychrlil všetky strasti zatrpknutého zamestnanca a Micaela Vargasová ho už nevládala počúvať. Okrem toho jej bolo v aute príliš horúco a spoza okna sa jej vysmievali prepychové vily Djursholmu.

„Neprešli sme to?“ spýtala sa.

„Neviem, dievča moje, nechodím sem často,“ urazene ju zahriakol Fransson.

Zakrátko odbočili do rozsiahlej záhrady, kde zastali pred veľkým kamenným domom lemovaným bledými stĺpmi. Znervóznela. Za normálnych okolností pracovala ako hliadka. Toto leto sa však stala súčasťou vyšetrovacieho tímu, keďže disponovala informáciami o podozrivom Giuseppem Costovi. Zväčša prispievala len jednoduchou rešeršou, no teraz si ju Fransson zavolať na návštevu profesora Rekkeho, ktorý im mal pomôcť s prípadom.

„To musí byť jeho žena,“ poznamenal Fransson pri pohľade na peknú ryšavku v bielych nohaviciach, ktorá im kývala z altánku.

Vyzerala ako vystrihnutá z filmu. Spotená Micaela v pomykove vystúpila z auta a prešla po úhľadne pohrabaných kamienkoch parkoviska k domu.

DVA

MICAELA ZVYKLA CHODIŤ do práce zavčasu. To ráno, štyri dni predtým, než vyrazili do veľkého kamenného domu, ešte po deviatej raňajkovala v kuchyni. Zazvonil jej telefón. Volal Jonas Beijer.

„Všetci sa máme dostaviť k šéfovi,“ oznámil.

Neprezradil jej dôvod. Jeho hlas však znel naliehavo, a preto rovno zamierila do predizby a vzala si športovú mikinu. Veľkosť XL na nej visela, jej brat Lucas vždy hovoril, že v nej vyzerá, akoby sa chcela ukryť. Teraz sa jej celkom hodila, prehrabla si kefou vlasy, sčesala ofinu do čela, až jej takmer zakryla oči, a vyrazila k metru.

Bolo pätnásteho júla 2003 a Micaela práve oslávila dvadsiate šieste narodeniny. V metre sedelo iba zopár ľudí. Mala celú štvorku pre seba, ponorila sa teda do vlastných myšlienok.

Nemohla sa čudovať, že prípad zaujal aj najvyšších nadriadených. Samotnú vraždu vnímali len ako prejav výbuchu hnevu v opitosti. Zaujímavá bola niečím iným. Zabitý futbalový rozhodca Jamal Kabir ušiel z Afganistanu pred talibanom a po mládežníckom futbalovom zápase ho pri štadióne Grimsta IP ubili kameňom na smrť. A to Falkegren, pochopiteľne, nemohol nechať len tak.

Vystúpila v centre Solny a pokračovala do policajnej stanice na ulici Sundbybergsvägen, rozhodnutá neklásť si dnes obrúsok pred ústa a prezradiť im, čo jej na smerovaní vyšetrovania nesedí.

Martin Falkegren bol najmladším policajným riaditeľom vo Švédsku, zakladal si na svojej neskosťnatenosti a zaujímal sa o všetky nové trendy. Uvedomoval si, že chýr, ako nosí svoje nápady na hrudi namiesto metállov, mu nemá slúžiť ku cti. Potrpel si na svojej otvorenosti a teraz sa rozhodol vyskúšať nový ťah. Možno sa nahnevajú. Ale ako povedal svojej žene, ten chlap prednáša ako boh. Určite to stojí za pokus.

Prisunul niekoľko stoličiek a fľašiek s minerálkou, dve misky s cukríkmi, ktoré mu sekretárka kúpila na trajekte do Fínska, a načúval, či už zachytí z chodby kroky. Zatiaľ nikto. Na chvíľu si predstavil, že pred ním stojí Carl Fransson. Videl jeho mohutnú postavu a kritický pohľad, ktorý mu vlastne nemohol vyčítať. Nijaký veliteľ vyšetrovania nechce, aby sa mu do prípadu miešali nadriadení.

Tu však išlo o mimoriadne okolnosti. Páchatel, šibnutý taliansky narcis, ich vodil za nos. A strápnoval tým celý policajný zbor.

„Prepáč, som prvá?“

Mladá Čiľanka, ktorej meno si nevedel zapamätať. Spájal si ju jedine s myšlienkou, že ju Fransson chcel vylúčiť z tímu, niečím mu prekážala.

„Vitaj. Mám pocit, že sme sa ešte nezoznámili,“ podal jej ruku.

Pevne mu ju stisla, krátko ju skenoval pohľadom. Bola skôr nízka, s hustými kučerami a dlhou ofinou sčesanou do čela. Veľké oči jej zvláštne žiarili. Niečím ho priťahovala a zároveň vytvárala odstup. Mal chuť sa jej ešte chvíľu dotýkať. Hanblivo však len zamrmlal:

„Poznáš Costu, však?“

„Minimálne viem, o koho ide,“ odvetila. „Obaja sme z Husby.“

„Ako by si ho opísala?“

„Dost dobrý šoumen. Zvykol nám spievať pred domom. Keď si vypije, vie byť hrozne agresívny.“

„To sme si všimli. Ale prečo nám tak drzo klame?“

„Neviem, či klame,“ namietla a vôbec ho tým nepotešila.

V jeho svete nejestvovala možnosť, že by chytili nesprávneho muža. V rukách mali silné dôkazy, už pripravovali obžalobu. Chý-

balo im iba priznanie, aj o tom hodlal hovoriť. Nestihol jej však povedať viac, z chodby sa ozvali hlasy. Vystrel sa, aby pogratuloval kolegom.

„Super práca. Som na vás hrdý, chlapci,“ vyhlásil na uvítanie, a hoci to nebola šťastná formulka vzhľadom na prítomnosť Čiľanky, neopravil sa.

Sústredoval sa na svoj kolegiálny tón. Ani ten mu príliš nešiel. Skúšal to teda aj naďalej:

„Aký šibnutý príbeh. A to všetko preto, lebo rozhodca neodpískal penaltu.“

Asi v živote nevyslovil väčšie kliše. Na druhej strane, chcel tým len rozbehnúť diskusiu. Fransson sa toho, samozrejme, chytil a dal mu prednášku, že si to zjednodušuje. Páchatel mal očividný motív, možno nie taký výrazný pre ľudí, ako sú oni, ale dostatočný pre prepitého otca futbalistu, ktorý sa nevie ovládať a žije pre synove úspechy na ihrisku.

„Veď jasné,“ zachraňoval nemožné. „Lenže vážne... Videl som tie zábery. Costovi načisto preskočilo, kým rozhodca... Ako sa volal?“

„Jamal Kabir.“

„... kým Jamal Kabir zachoval stoický pokoj. Hovor mi o dôstojnosti.“

„Veru.“

„A ako ten Kabir mával rukami. Skutočný elegán. On v podstate ten zápas dirigoval.“

„Je to zvláštne, uznávam,“ prikývol Fransson a vtedy Martin Falkegren odtrhol od neho zrak a rozhodol sa opäť prevziať iniciatívu. Neprišli sem rečníť.

Micaela sa zahniezdila na stoličke. Nálada bola dosť o ničom. Hoci sa Falkegren zo všetkých síl usiloval zapadnúť do tímu, od počiatku sa odsúdil na neúspech. Bol iný. Neustále sa usmieval, chodil v lesklom obleku s čiernymi mokasínami so strapcami.

„Ako sme na tom s dôkazmi, Carl? Zbežne som sa bavil s...“ pozrel sa na ňu.

Asi si nespomenul na jej meno alebo mu myšlienky uleteli inam, lebo veta zostala visieť vo vzduchu. A tak sa zapojil Fransson, hovoril o dôkazoch a ako vždy znel presvedčivo. Už im chýbal jedine rozsudok, možno preto ho policajný riaditeľ veľmi nepočúval. Súhlasne zamrmal:

„Presne tak, presne, a informácie z pé sedmičky nám dôkazy nenabúrili.“

„To je pravda,“ prikývol Fransson a Micaela zdvihla zrak od zošita.

Pé sedmička, zopakovala v duchu, prekliata pé sedmička. Výsluch u psychiatra. Pred desiatimi dňami dostala do rúk jeho správu a doteraz ju nepochopila. Išlo o základné zmapovanie Costovej psychiky, po ktorom mala nasledovať dôkladná analýza, a preto si ju prečítala s istým očakávaním. Sklamala ju. Costa je asociálny, tak znel záver. Pravdepodobná porucha osobnosti. Costa je inými slovami psychopat. A tomu neverila.

„Presne tak,“ prikývol nadšene policajný riaditeľ. „Tam sa skrýva kľúč k poznaniu jeho osobnosti.“

„Hm, teda, možno,“ zahniezdil sa Fransson. „Ale aj tak potrebujeme, aby sa priznal.“

„Samozrejme.“

„Vy ste to už mali na dosah.“

„Skutočne!“

„A tam som hral istú rolu aj ja, mýlim sa?“ pokračoval Falkegren a na chvíľu sa všetci tvárili, že nerozumejú, hoci v skutočnosti chápali veľmi dobre, a preto nikoho neprekvapilo, keď dodal: „Veď ja som vás požiadal, aby ste vyskúšali novú metódu výsluchu.“

„To teda bola super rada,“ zamrmal Fransson. Dal si záležať, aby pôsobil vďačne, no zároveň nie príliš ohúrene.

Na základe výsluchu u psychiatra Falkegren navrhol, aby prestali tlačíť na Giuseppeho Costu a nechali ho vyjadriť sa z pozície psychologického experta. Všetkých tým zaskočil, ale aj tak trval na svojom. „Má veľkolepé predstavy o vlastnom ja a myslí si, že vie o futbale všetko.“ Napokon sa rozhodli, že to skúsia. Fransson to otvoril, keď mal Giuseppe výnimočne chválenkársky deň.

„Ako mimoriadne skúsený muž by si nám azda mohol povedať, ako rozmýšľa človek, ktorý sa dopustí takej šialenosti, že zabije rozhodcu,“ vyzval ho a Costa sa naozaj rozhovoril s takým zápalom, že to znelo ako nepriame priznanie. Jasné, že išlo o zaujímavý okamih vo vyšetrovaní. Micaela až teraz zistila, aký hrdý je na to Martin Falkegren.

„Pochopte, že ide o známy ťah. Je na to aj legendárny príklad,“ vysvetlil im.

„Naozaj?“ odvrkol Fransson.

„Istý mladý novinár robil rozhovor s Tedom Bundym vo väzení na Floride.“

„Prosím?“

„Ted Bundy,“ zopakoval. „Sám veľký Ted Bundy, aj naňho to výborne fungovalo. Bundy študoval psychológiu, a keď získal priestor zažiariť ako odborník, po prvýkrát sa otvoril.“ Len Micaela sa tvárila skepticky.

Ted Bundy.

Rovno mohol začať s Hannibalom Lecterom.

„Nechápte ma zle,“ pokračoval Falkegren. „Nikoho s nikým neporovnávam. Chcel som vás iba upozorniť na nový výskum v tejto téme a moderné techniky výsluchu a že my v polícii...“

Zaváhal.

„Áno?“

„... máme veľké medzery vo vzdelaní. Dokonca by som si dovoľil tvrdiť, že sme boli naivní.“

„To vážne?“ zdvihol zrak Fransson.

„Stopercentne. Už samotné označenie psychopat sa dlho považovalo za zastarané a stigmatizujúce. To sa, chvalabohu, zmenilo a nedávno som bol na prednáške, dovoľm si povedať, že išlo o výbornú prednášku...“

„To si vypočujme,“ vzdychol si Fransson.

„Veru. Bolo to úžasne vzrušujúce. Všetci sme sedeli ako prikovaní, panebože, mali ste tam byť. Prednášal Hans Rekke.“

„Kto?“

Chlapi si vymenili pohľady. Bolo očividné, že o ňom nikto nepočul a už vôbec sa oňho nezaujímal.

„Profesor psychológie na Stanfordovej univerzite. Ide o neskutočne prestížny post.“

„Impozantné,“ uškrnul sa Fransson.

„Tomu ver,“ sucho odsekol Falkegren. „Citujú ho všetky popredné časopisy.“

„Fantázia,“ rovnako ironicky sa zapojil Ström.

„Nemyslite si, že sa vznáša v oblakoch. Špecializuje sa na vypočítavacie techniky a pomáhal polícii v San Franciscu. Je neskutočne bystrý a vzdelaný.“ Ani tie slová nepadli na úrodnú pôdu.

Skôr len posilnili pocit súperenia medzi my a oni. On – riaditeľ a karierista, čo na prednáške uzrel svetlo, proti Franssonovi a jeho chlapcom, tvrdo pracujúcim a triezvo uvažujúcim policajtom s nohami na zemi, ktorí neprepadajú módnym výstrelkom.

„S profesorom Rekkem sme ihneď našli spoločnú reč. Ideme na jednej vlne,“ pokračoval Falkegren a podarilo sa mu tak vyjadriť, že je tiež výnimočný, keďže sa vezie na jednej vlne s takým bystrým človekom.

„Porozprával som mu o Costovi,“ dodal.

„O Costovi?“

Fransson zdvihol obočie.

„Hovoril som o jeho megalomanskom správaní a narcizme a o relatívne náročnej pozícii, v ktorej sa bez technických dôkazov nachádzame,“ vysvetlil Falkegren.

„Aha,“ odsekol Fransson.

„A vtedy mi spomenul ten ľah s Bundym a navrhol, aby sme ho vyskúšali.“

„Super, takže už aspoň vieme, odkiaľ to máš,“ prikývol Fransson v snahe ukončiť rozhovor.

„Ibaže vzhľadom na mimoriadny úspech – keď sa Costa skutočne otvoril – mi napadlo, panebože, ak nám Rekke pomohol takto z voleja, neurobil by zázrak, keby sme ho zasvätili do prípadu?“

„Hm, to je fakt otázka,“ vzdychol si Fransson.

„Presne,“ pokračoval Falkegren. „Preto som sa popýtal pár ľudí... veď viete, že mám kontakty všelikde, a aj tam som počúval len samé chvály. Jedine uznanie, páni moji. Preto som si dovoľil poslať náš materiál profesorovi Rekkemu.“

„Čo si urobil?“ vybuchol Fransson.

„Poslal som mu vyšetrovací spis,“ zopakoval Falkegren a očividne tým šokoval celý tím.

Fransson sa postavil.

„Ale veď si tým, kurva, porušil príkaz utajenia,“ vyštekol.

„Upokoj sa,“ tíšil ho Falkegren. „Ani náhodou. Rekke sa stane súčasťou nášho tímu, ako psychológ je viazaný sľubom mlčanlivosti a úprimne si myslím, že ho potrebujeme.“

„Nezmysel,“ mračil sa Fransson.

„Hovoril som, že ste odviekli skvelú prácu, o tom vôbec nepochybujem. Nemáte však nepriestrelné dôkazy. Potrebujete priznanie a ja som presvedčený, že Rekke vám s tým pomôže. Vie vytušiť protirečenia a medzery vo výpovedi lepšie než ktokoľvek iný.“

„Takže čo navrhuješ?“ spýtal sa Fransson. „Odvzdáme celý prípad do rúk tohto profesora?“

„Nie, nie, preboha. Len chcem, aby ste sa stretli a vypočuli si ho. Možno vám ponúkne nový uhol pohľadu, nový smer. Prijme vás v sobotu o druhej vo svojom dome v Djursholme. Sľúbil mi, že si dovtedy naštuduje celý spis.“

„Ani mi nenapadne mrhať voľnú sobotu na takéto kraviny,“ konštatoval Axel Ström, najstarší člen tímu, blížiaci sa k odchodu do dôchodku.

„Jasné, chápem. Ale pár z vás si isto nájde čas. Napríklad ty,“ kývol Falkegren na Micaelu. „Teba si Rekke menovite vyžiadal.“

„Pýtal si mňa?“

S nevôľou sa obzerala okolo seba, nepochybovala, že Falkegren len žartuje.

„Áno, profesorovi sa veľmi páčil jeden z tvojich výsluchov Costu.“

„To si neviem...“ začala.

„Vargasová určite nemôže ísť sama,“ zapojil sa Fransson a obrátil sa na Falkegrena. „Nie je dosť skúsená. A okrem toho, pri všetkej úcte, Martin, mal si nás informovať vopred. Obišiel si nás.“

„Uznávam. Za to sa ospravedlňujem.“

„Veď jasné, už to nezmeníme. Idem do toho.“

„Super.“

„Nehodlám sa však riadiť jedinou profesorovou radou, ktorá sa mi nebude páčiť. Ja viem vyšetrowanie, nikto iný.“

„Samozrejme. Ale choď tam s otvorenou myslou.“

„Otvorená myseľ je súčasťou mojej práce,“ odvetil a Micaela mala chuť nahlas sa zasmiať alebo povedať niečo uštipačné. Ale ako zvyčajne s vážnou tvárou iba prikývla.

„Pôjdem aj ja,“ pridal sa Lasse Sandberg.

„Ja takisto,“ zapojil sa Jonas Beijer a tak aj bolo.

V sobotu sa stretli pred policajnou stanicou, aby vyrazili do veľkej vily v Djursholme. Micaela, Fransson, Sandberg a Beijer.

TRI

MICAELA SI, SAMOZREJME, pamätala, kedy sa o prípade dozvedela. V deň, keď ho zatkli. Bolo pol deviatej večer a práve prišla za mamou. Začínal sa jún, ale vzduch bol studený ako v októbri, pred domom sa to hemžilo ľuďmi. Keď podišla bližšie, čelila pobúreným pohľadom a v priebehu pár minút v zásade pochopila.

Giuseppe Costa alebo Beppe, ako ho volali, zabil futbalového rozhodcu. Išlo o zápas školského tímu Brommapojkarna, za ktorý hral aj jeho syn Mario. Na konci druhého polčasu vybehol Beppe poriadne podgurážený na ihrisko a začal nahnevane rozhadzovať rukami. Päť či šesť divákov ho spacifikovalo, ale neskôr, keď si už všetci mysleli, že situácia sa upokojila, rozbehol sa so šialeným výrazom za rozhodcom.

„To znie príšerne,“ vydýchla a vyšla k mame, ktorá z pavlače sledovala dianie na ulici.

Mama si nechávala dlhé sivé vlasy rozpustené, na bosé nohy si obula papuče, obliekla si novú kvietkovanú hipisácku košeľu. Poriadne fúkalo a mama sa tvárila nepokojne. Zrejme sa bála, že sa niečo stalo Lucasovi alebo Simónovi.

„*De qué están hablando?*“ spýtala sa.

„Hovoria, že Beppe zabil rozhodcu,“ prezradila jej a mame sa očividne uľavilo, že jej synovia neurobili nič idiotské ani životunebezpečné. Až pri večeri sa k téme vrátila.

„To sa predsa dalo čakať,“ vydýchla.

Niežeby si to Micaela vtedy nejako zvlášť uvedomovala. Veď také veci sa hovoria. Neskôr ju to však začalo kváriť. Zrazu mala pocit, že Beppe mal od narodenia predurčené zabiť rozhodcu. Celé Husby zaplavila lavína klebiet a starých príbehov, ktoré podľa všetkých ukazovali na páchatela tohto kalibru, a možno preto sa Micaela vzoprela a rozprávala aj o inom. Minimálne jednu udalosť pokladala za dôležitú.

Mala vtedy jedenásť, možno dvanásť rokov a v tom čase sa o Beppe hovorilo dosť často. Býval sa v miestnej krčme aj na ulici, z ich bytu sa neustále ozývali krik a nadávky.

V tých rokoch sa jej mladší brat Simón zaujímal o hiphop. Niekedy mala pocit, že je to jeho jediný koníček, ktorý ho nezabíja. Aj on sa Beppeho bál. Beppe totiž zvykol fyzicky útočiť na chlapcov, ktorí na námestí na svojich kazetákoch hrali Eminema. Beppe však musel pochopiť, že Simón cíti zúfalú potrebu potvrdenia vlastného ja, lebo sa mu nejako priblížil, stiahol ho so sebou, aby spolu cvičili. Neskôr večer pristúpil ku grilu a nadýchol sa. Vyhlásil, že im prišiel niečo predviesť:

„Teraz nie, nevládzeme,“ kričali ľudia.

„Držte hubu. Mám pre vás niečo výnimočné.“ Kývnutím k sebe zavolať Simóna.

Simón odmietavo gestikuloval, rovnako stratený ako vždy, keď mal vystúpiť pred ľuďmi. Potom však urobil pár tanečných kreácií, aké uňho dovtedy nevidela. A následne s Beppe odrepovali skladbu o stratenom synovi, ktorý vykradol banku. Text napísal Simón a Micaela si nepamätala, že by niekedy na ich ulici zažila taký aplauz.

Napokon, nebolo to nič zvláštne. Zrejme každý vrah robí občas aj pekné veci. Napriek všetkému to v nej zanechalo dojem. Cítila, že tú hádanku musí rozriešiť, niekoľkokrát ten príbeh rozprávala aj po vražde, až sa napokon dozvedela, že s ňou chce hovoriť sám Beppe. Oznámil jej to inšpektor Jonas Beijer.

„Povedala by si, že si vo svojom vzťahu ku Costovi predpojatá?“ spýtal sa.

„Neviem,“ priznala.

Jonas však zdanlivo nepočul jej váhanie, požiadal ju, aby „nadviazala kontakt a skúsila mu rozviazať jazyk“. Nech by to aj bolo na dlhé lakte. Pochopila, že im doteraz nič nevyšlo. Giuseppe počas výsluchu neustále odbiehal od témy a nepriznal ani len skutky viditeľné na záberoch zo zápasu.

Ako vždy sa pripravila na výsluch do posledného detailu a ráno desiateho júna otvorila dvere do vypočúvacej miestnosti. Beppe tam sedel sám, fajčil. Pôsobil akosi zmenšene a neisto sa usmieval.

„Vraj o mne šíriš dobrý chýr,“ začal.

„Aj zlý.“

„Mal som rád tvojho otca. Písali sme si odkazy.“

„Všetci sme mu písali odkazy.“

„Bol to správny chlap,“ pokračoval a zrazu vyzeral tak hrozne nešťastne, že jej ho poľahky prišlo ľúto. Celý svet povstal proti nemu a možno preto – v snahe zakryť vlastné sympatie – naňho tak tvrdo útočila a neskôr sa dozvedela, že z neho vytiahla množstvo nových tém. Jonas Beijer ju chválil a ona prekvapila samu seba, keď povedala: „Niečo skrýva,“ a urobila tým na kolegov dojem.

V tej chvíli cítila, že prešla neviditeľným testom, a na druhý deň jej naozaj ponúkli miesto vo vyšetrovacom tíme.

„Potrebujeme niekoho, kto o ňom čosi vie,“ vysvetlil Jonas. A hoci pochopila, že všetci ju nevitajú s otvorenou náručou, potešilo ju to.

Za noc urobila veľký skok od hliadkujúcej policajtky na vyšetrovateľku vraždy, o ktorej všetci hovoria. A začala snívať, ako sa raz stane šéfkou vyšetrovacieho tímu alebo možno ešte niečo viac – šéfkou oddelenia. Prvé týždne, než začala pochybovať, bola neopísateľne hrdá a cieľavedomá.

ŠTYRI

V SOBOTU TEDA VYRAZILI za profesorom Rekkem a v novinách sa výnimočne nepísalo o vražde, nespomínali ju ani len v diskusnom príspevku o násilí na futbale, nehovorili o nenávisti voči rozhodcom, o zlom vplyve na deti, skrátka nič.

Preto si prečítala len správy zo zahraničia ako kedysi otec a potvrdila si, že sa vlastne nič nové neudialo. Vojna v Iraku sa oficiálne skončila, hoci sa tým, samozrejme, nezavŕšila. Každý deň sa v krajine odpaľoval nejaký samovražedný atentátnik. Človek získal pocit, že západná demokracia sama od seba v krajine v ruinách nevyrastie.

Námestie v štokholmskej štvrti Kista opäť zalialo slnko. Zazvonil telefón, vstala od kuchynského stola a kráčala k šatníku. Volala jej najlepšia kamarátka Vanessa, a keďže bola sobota dopoludnia, Micaela predpokladala, že dostane správu zo žúru. Nemýlila sa. Vypočula si dlhý nesúrodý príbeh o dotieravom niktošovi, ktorý sa v autobuse cestou domov pokúšal mať s ňou sex.

„Ja to už nedávam,“ vzdychla si Micaela.

„Neklamem,“ trvala na svojom Vanessa, a keď sa rozlúčili, Micaela sa ešte chvíľu smiala, hoci to nepokladala za zvlášť vtipné. Išlo len o variant príbehu, ktorý počula už stovky krát.

Otvorila dvere do šatníka, vyložila šaty a sukne na posteľ a odolala pokušeniu zavolať Vanesse a požiadať ju o radu. Radšej si sama

vybrala tak akurát elegantnú čiernu sukňu, červené tričko a riflovú bundu, ktorú mala rada, hoci jej možno bola primalá a napínala sa jej na prsiach. K tomu si obula biele tenisky.

Potom vyrazila, ale v metre cítila nečakanú trému. Predsa len išlo o iný typ úlohy a ten profesor si ju vypýtal, aspoň jej to tak prezentovali, a to bolo super, nedalo sa tomu uniknúť. Kým vlak prechádzal štvrťami Kista, Hallonbergen a Näckrosen, v duchu si skladala vysvetlenie pre kolegov. Napokon vystúpila v centre Solny a v tele cítila ľahučké prhlienie. Jediný pohľad na parkovisku ju však schladil. Prižmúrený, skúmovavý pohľad Lasseho Sandberga, ktorý jej večne skĺzaval k bokom.

„Pozrime sa, Vargasová sa na profesora dala do celkom sexy fázóny.“

„Chcela som...“ začala defenzívne.

„Možno hrala včera na súperovom ihrisku,“ dodal Fransson.

„Nie je ľahké stihnúť sa v prestávke prezliecť,“ pokračoval Sandberg a už sa ani neunúvala reagovať. Radšej si mlčky prisadla na zadné sedadlo Franssonovho Volva 745 k Jonasovi Beijerovi, ktorý sa na ňu len súcitne pozrel. Začala si študovať nechty a premýšľala, aký idiotský nápad bol si ich namaľovať. Keď zdvihla zrak, osle pilo ju slnko.

Bol horúci deň bez jediného obláčika na oblohe a v aute sa piekli. Niečo sa pokazilo na klimatizácii. Vzduch sa len krútil. Fransson im rozpovedal, že ho hrozne bolí ruka z výstrelu na strelnici v Hagalundskej hale.

Udával tón rozhovoru a Micaela tak mohla sledovať, ako sa mu Beijer a Sandberg prispôsobujú. Ak Fransson nadával, hromžili aj oni, a ak sa smial, škerili sa. Najviac sa rehotali, keď ich spojil spoločný terč, policajný riaditeľ Falkegren, hoci jeho hlúposť bola do neba volajúca a na topánkach nosil smiešne strapce či čo to bolo. Micaela by vtedy najradšej za jazdy vystúpila.

Zúfalo čakala na neotrepané a dávno neprežuté slová. Potom sa však ocitli v Djursholme, prešli popri drahých vilách a konečne sa oddala iným myšlienkam.

Djursholm ležal na druhom konci linky metra. Tu bývali tí, ktorí si pri narodení vytiahli šťastný žreb, kým obyvatelov Husby zabíjali črepiny granátov vybuchujúce kdesi ďaleko. To prirovnanie jej vnučkol Simón.

„Nepotrebujem čítať noviny, aby som bol informovaný o dianí vo svete. Vidím to na svojich susedoch,“ povedal jej raz možno preto, že nikdy nečítal noviny a vlastne nečítal nič. V zásade sa nemýlil.

Ak niekde vo svete vypukla vojna alebo revolúcia, postihnutí prichádzali do Husby. Utečenci si so sebou prinášali stopy vojny a počas celého dospievania sa učili spracúvať jej dozvuky.

„Neprešli sme to?“ spýtala sa.

„Neviem, dievča moje, nechodím sem často. Ale niekde tu to už musí byť,“ odpovedal Fransson a šoféroval k vode, kde zastal pred vysokým plotom s kamerou a reproduktorom. Vymenil si pár slov so strážnikom, o chvíľu vošli na nádvorie a prešli popri fontáne k veľkolepej vilke z okrového kameňa s veľkými oknami, ktorá stála hneď na brehu mora.

Do domu viedli biele kamenné schody, na ktorých ich čakala žena v bielych bavlnených nohaviciach a modrej blúzke. Mohla mať takých tridsaťpäť, možno štyridsať rokov. Bola ryšavá, s pehami na lícach, jej štíhle vyšportované telo pôsobilo zvláštne ľahko v slnečnom svetle a každý, kto k nej kráčal, si pripadal nemotorný a ťažký. Najnebezpečnejšia bola jej krása. Človek sa pri nej podvedome prikrčil.

Priateľská elegancia, s ktorou ich privítala, len posilnila jej preva hu a Micaela si nervózne upravila sukňu. Držala sa za Franssonom, ktorý sa správal za iných okolností ako suverén, ale teraz pôsobil stratene, najmä keď vstúpili do domu a uvideli tú nádheru. Čo mali povedať?

Falkegrenove obleky a strapce na topánkach boli jedna vec, ale toto prekonalo všetko. Na stenách pod vysokými stropmi viseli veľké pôsobivé obrazy, nenašli by jediná vázu či kus nábytku, ktorý by nevyjadroval štýl a hodnoty triedy. Z vedľajšej izby počuli krehké, melodické

tóny huslí. Micaelu dojali, ale žena, ktorá sa im predstavila ako Lovisa Rekkeová, sa tvárila nahnevane. Ospravedlňujúco sa na nich pozrela:

„Bože dobrý, povedala som jej, aby s tým prestala.“

Vzápätí zakričala:

„Julia, už stačí!“

Husle sa odmlčali a z dverí vľavo vyšlo možno sedemnásťročné dievča, pochopiteľne, rovnako až absurdne zlaté s kučerami a belosými očami.

„Prepáč, mami. Zabudla som, že čakáte návštevu,“ ospravedlnila sa a Micaela vtedy definitívne kapitulovala.

Očarujúco krásne dievča sa naozaj ospravedlnilo, že hralo tak nádherne, až všetkým padla sánka, a čo bolo najhoršie, nikto sa neohradil. Nikto nepovedal: Prosím vás, veď hrala krásne. Všetci mlčali. Preto iniciatívu prevzala Julia, podala im ruku a usmiala sa: „Rada vás spoznávam.“

Micaela by si nespomenula na lepší príklad triedneho poníženia. Tínedžerka ich svojou uvoľnenosťou premenila na čriedu stratených oviec. Najradšej by rozbila nejakú vázu alebo strhla zo steny obraz. Udialo sa však aj niečo iné. Spomenula si na Rekkeho vedecké články. Cez týždeň si v nich listovala a nenašla jediný dôkaz, že by spolupracoval s políciou, ako spomínal Falkegren, alebo hoci len javil záujem o násilné trestné činy.

Rekke sa skôr venoval myšlienkovým omylom, slepým uličkám, do ktorých nás vedie mozog na základe predsudkov a chybných predstáv. Fransson sa určite nemýlil, zväčša išlo o úvahy pritiahnuté za vlasy a intelektuálne hry. Aj tak sa jej však Rekke čímisi prihovárал, zrejme jasnými myšlienkami a bystrou myslou, ktorá jej chýbala.

„Kde je?“ podráždene sa spýtal Fransson.

„Dobrá otázka,“ prikývla Lovisa Rekkeová. „Zrejme sa začítal.“

„Nemáme toľko času.“

„Samozrejme, že vám rozumiem. A ospravedlňujem sa. Hneď poňho zájdem. Zatiaľ sa usadte,“ pokračovala a kývla k bielej sedacej

súprave pri bronzovej soche dievčaťa v poddanom úklone. Sadli si a čakali.

Možno to netrvalo až tak dlho, no pripadalo im to ako večnosť. A keď žena opäť zišla, aby sa im znovu ospravedlnila, a oni osameli, Micaela zreteľne cítila, že naťahovanie času vplýva aj na ostatných.

Akokoľvek sa bránili, ich očakávanie rástlo. Ešte aj Fransson si začal nervózne predstavovať svoje hodinky značky IWC Schaffhausen, ktoré zdedil po bratovi a podľa jeho vlastných slov vysoko prevyšovali jeho finančné možnosti.

„Možno si raz toho profesora vypočujeme,“ utrúsil a v tom okamihu sa ozvali kroky na točitých schodoch. O chvíľu medzi nich ako nedočkavý bežec vstúpil Hans Rekke.